

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPĂRHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Pensiunile funcționarilor bisericеști

Statul român, încât știm, nu a dat încă soluție hotărîtă și definitivă chestiei penziunilor. Ca Dieceză apoi noi cei din Eparhia Clujului ne aflăm în al cincilea an de existență și fondul de penziuni încă nu l'avem realizat.

E de sine înțeleasă, deci, îngrijorarea cercurilor preoțești, cari viitorul și-l văd cu totulul întunecat și neasigurat. Fărmiturile pe cari le poate da fondul actual de penziuni, necum să ajute bătrînețele și familiile celor ce trec din lume, dar nici nșmirea sumelor de milă nu o pot avea. Ce face văduva cu câte 100 și 400 lei anual, mai ales dacă are și copii de școală?

De acela proiectul de statute, publicat în Nr. 8 al „Renașterei”, a ridicat valori mari pretutindenea. Interesul față de această chestie și-a ajuns culmea. Nu am de gând să fac teorii, nici să examinez chestiunea, care nu încapе în câteva coloane de gazetă.

Expun însă pe scurt concluziunile la cari a ajuns conferința preoților din tractul Lupsa.

Conferența aceasta, înainte de toate, a luat poziție contra §§-lor 16—17 din proiect. Nu s'a putut împăca nici cu Statutele vechi, cari împărțeau preoțimea în două categorii de penzii (fondul vechiu și nou), cu atât mai puțin se poate împăca astăzi cu ideea, ca o monstruozitate contra naturei, să se perpetueze și în era nouă. Mai ales din motivul că nu mai plătim numai fărmituri fondului, ci dăm a zecea parte din salariu. În adevăr, dacă s'ar admite acești articoi, și alții asemeni acestora atâta ar face ca preoții în etate (cu ani de 20—30 și preste 30 de serviciu, să capete ca pensie anuală, să zicem, 800—1000—2000 lei, iar încât privește pensiile nouă să se nutrească cu speranțe: de le va fi dat a mai trăi zece ani, vor primi și din fondul nou 40 la sută dela salariul beneficiat, dacă însă nu servesc și acești 10 ani noi — mila

Domnului cu ei! Ceeace promite §-ul 14, că erezii primesc jumătate din pensia de un an ce s'ar fi convenit reposatului după un serviciu de 10 ani, nu se poate numi favor, căci nu face nici cât jumătate salariul de un an al reposatului — și aceasta odată pentru totdeauna. Cu atât mai puțin se poate numi favor art. 20, care admite ca văduva să-și poată rescumpăra dânsa 10 ani la fondul de pensii. Cum va mai plăti văduva taxe anuale, când poate și ea stă cu un picior în groapă!

Motivele aceste au îndemnat preoții tractului Lupsei a cere, ca statutele cele nouă ce se vor vota, să cuprindă la un loc pe toți funcționarii și să nu se mai facă deosebirea între membrii vechi și noi ai fondului de pensii. Nu aparține, mai bine zis, nu se poate face motivarea aci, cum ar fi a se executa în statutele nouă principiul, pentru-că motivarea ar reclama prea mult spațiu. Pentru orientare țin să spun, că preoții mai vechi — în opoziție cu §-ul 6 din proiect — își rescumpără anii de serviciu, parte cu taxele solvite la fondul vechiu și parte cu taxe noi pe timp de 10 ani, socotite cu 15—20 și 25%, după categorirea anilor în care le cade rescumpărarea ce o fac. Mai puțin de 10 ani cu 15% nu se pot rescumpăra. Cheia de rescumpărare proiectată poate să sufere modificări, principiul ca atare însă — nici după convingerea mea, și nici după convingerea preoțimei interesate — nu poate suferi alterări, pentru-că atunci din punct de vedere al preoților e mai avantajos a depune cele 10%, ce se detrag, la cutare institut de credit și a beneficia după ele 5—6%, de cât a le administra fondului însus, ca să primim 2% pensie.

Alt principiu conducător pentru preoții Lupsei a fost: Penzia văduvelor, numai dacă nu au copii, să fie cea preconizată în §-ul 11, adecă cu jumătate ce ar compete bărbatului la moartea sa. În caz că pe lângă văduvă rămân și or-

fani, văduva și orfanii să primească întreaga pensie ce compete bărbatului. Și tot pensie întreagă să primească și copiii orfani de ambii părinți. Penzionistilor după statutele nouă să li se facă apoi și favorul exprimat în un alineat nou ce s'ar introduce la litera C, din §. 6: Pentru cazul, că situația fondului o admite aceasta, după fie care an servit dela 10 ani în sus, pensia anuală se socoteste cu 3%. Reducerea aceasta a anilor de serviciu la 30 ani nu înseamnă, că preotul (funcționarul) membru al fondului de pensii, după 30 ani serviți, înomnis va fi trecut la statul penzionistilor, ci însemnează numai pensie mai avantajoasă celor ce, din cauza sănătății zdruncinate, siliți sunt a trece la pezziune, înainte de vreme.

Punctul de vedere umanitar a dictat acest postulat. Punctul umanitar și dorința de a produce liniște sufletească în sânul membrilor fondului a dictat și modificarea §-lui 18 ce a cerut-o conferența. Ce se spune în acel articol? „Dacă în decursul timpului s'ar observa, că penziile și ajutoarele întrec venitul anual de jumătate al fondului atunci se va face o reducere proporțională asupra tuturor beneficianților de pensii și ajutoare”. Să nu se facă reduceri la pensiile și ajutoarele votate! au glăsuț unanim preoții. Aceasta nu este uman, dar și descurajator pentru participanții la fond, pentru-că nu știu în care moment poate să cadă asupra lor și asupra crezilor sabia lui Damocle.

În statutele vechi a putut figura o dispoziție ca aceasta, pentru-că alimentațiile fondului în comparație cu prezentul — făceau cât picurul față de apa mării. În statutele de azi, când tot zece preoți pot susține și provedea un coleg de al lor cu întreg salariul — o astfel de dispoziție nu mai poate avea loc. Ce să facem totuși pentru cazul, că echilibrul fondului se conturbă? Conferența a răspuns așa: Conzistorul imediat convoacă sinodul eparhial, ca proprietar (§. 2) al fondului, ca să caute mijloacele de sanare, fie din resursele bisericii neepuizate încă, ie cu ajutor extraordinar dela stat, sau — cum e și fresc — fie prin croirea de taxe mai urcate pe membrii activi ai fondului, atâta vreme, cât durează criza. Apostolul zice, că noi cei tari datori suntem a purta slăbiciunile celor neputincioși. Mai bine jertfim temporar cu ceva mai mult noi membrii activi ai fondului, decât să lăsăm în mizerie pe cei pe cari îi susține fondul și mai bine să suferim noi, decât să le tragem de

la gură ceea ce după drept le compete și fără care nu pot fi. — Spre a curma apo lipsurile ce le îndură pensionistii prin faptul, că pensia, modestă cum e, numai din trei în trei luni o pot ridica — conferența a cerut plățirea lunară a penziilor.

Conferența a cerut și altă înnoire în Statute: Să se creieze, în cadrul lor, fond de ajutorare care ar avea menirea a împărtași pe membrii fondului cu anumite premii, când își caută ei sau familiile, de sănătate și a da ajutoare și servitorilor inferiori bisericești (cantori), cari partea cea mai bună a vieții și-au petrecut-o în serviciul bisericii. Cantorii ar putea plăti și anumite cotizații, dacă vreau să se bucure de ajutoare mai eficace — ei și soțiile lor.

Aceste ar fi momentele principale, cari le-a accentuat conferența preoților Lupsei dela 14/27 Martie. Alte observări mai mărunte s'au trecut la procesul verbal. Aceste le comunic aci, ca să fie mai accesibile preoțimei care — nu mă îndoiesc — își va face reflexiile sale încă înainte de sesiunea sinodului eparhial, în preajma cărui ne aflăm.

Prof. VASILE GAN

In chestia Mănăstirii Rîmeșului.

În Nr-ul 11 al gazetei noastre s'a publicat un articol intitulat „Mănăstirea Rîmeșului” iscălit de păr. Vasile Bârluțiu. Comisiunea monumentelor istorice care este vizată că n'ar fi dovedit destulă sollicitudine față de acel monument istoric ne solicită să rectificăm unele aserțiuni din acel articol, cari nu corăspund adevărului. Întru cât articolul este iscălit răspunderea pentru cele scrise îl priveste pe autor. Noi facem cu plăcere loc acestor rectificări și nu tragem întru nimic la îndoială corectitatea și bunele intențiuni ale Comisiei monumentelor istorice în aceste chestiuni. Se precisează deci următoarele:

Nici un ajutor bănesc nu s'a votat pe seama vre-unei biserici sau monument istoric, fără ca acela să nu fi fost prealabil vizitat de delegații Comisiunii.

Aceasta nu e nici o mirare — credem noi — lucrul de neînchipuit fiind tocmai ceea ce ni se cere de d-l Vas. Bârluțiu, ca — adevărat — să se voteze — pe nevăzute — suma de 70.000 lei pentru lucrări de restaurare.

Regretabil e, însă, că, — deși cerut la 6 Aug. 1923, devizul și planul lucrărilor ni s'a trimis de Epitropia bisericii, numai la 30 Dec. 1923.

Astfel — sigur — nu din vina Comisiunei, lucrările n'au putut fi finanțate din fondurile anului 1923 ci trebuiesc așteptate cele puse la dispoziție pe 1914 (vezi Raportul Comisiunei pe anul 1922/23, p. 11).

În cazul de față delegații Comisiei au fost d-nii I. Marțian și D. M. Teodorescu iar nu d-l Dr. E. Dăianu.

Cât privește acuzația ridicolă de părtinire a Sasilor și Ungurilor, în detrimentul bisericilor românești, Comisia nu se simte obligată de a o mai spulbera. Rapoartele, publicate pe anul 1921/23 lămuresc pe deplin pe orcine de felul repartizării sumelor.

Sperăm, că pe viitor, Comisiunea va fi scutită de a se ocupa cu astfel de chestiuni penibile.

Dr. E. Dăianu, președinte.

C. Daicovici, secretar.

Recăsătorirea preoților văduvi

Din partea comitetului ales de adunarea preoților văduvi din România întreagă primim și-rele de mai jos cu rugarea de a le publica în organul nostru drept informații pentru Sfântul Sinod asupra doleanțelor acestei preoțimi:

Problema recăsătoririi preoților văduvi a stat la suprafață în toate timpurile și la toate popoarele, la cari aceasta era restrânsă.

În zilele noastre se agită această chestiune mai stăruiitor și mai ales la preoțimea noastră ortodoxă. Iar acum în timpul refacerilor pe toate terenurile nici biserică nu poate rămânea nepăsătoare față de această problemă.

Recăsătorirea preoților s'a discutat până acum foarte mult, s'a desbătut la forurile bisericești în adunări preoțești și în publicitate, cu toate motivele de „pro” și „contra”, s'au scris broșuri bine studiate și studii în reviste, și jurnale și în general putem constata că majoritatea covârșitoare a lumii creștine convine în părerea că preoțimea văduvită, care este alcătuită din „oameni” și care ca atari trebuie să vițuiască după legile naturii este bine să se recăsătorească. S'a și luat o hotărîre în acest sens în congresul pan-ortodox ținut la Constantinopol în Maiu 1923.

Iar P. V. Consistoriu superior din București din 20 Octombrie 1923, în baza hotărîrilor Congresului pan-ortodox încă a formulat unele deciziuni, transpuse Sfântului Sinod.

Noi preoții văduvi știm că Comisiunea aleasă în Sf. Sinod din București pentru studiarea chestiei „Recăsătoririi preoților” a și formulat cu bunăvoință o propunere pentru admiterea recăsătoririi. Avem însă informația că admisibilitatea aceasta este restrânsă până la limita vârstei de 50 de ani, prin urmare preoții văduvi peste vârsta de 50 de ani ar rămânea esclusiși dela acest drept.

După ce Sf. Sinod încă nu și-a spus verdictul final în această chestiune credem necesar ca să lămurim și din partea noastră punctul nostru de vedere arătând că o astfel de dispoziție nu poate fi dreaptă pentru preoțimea din România mare.

Avem convingerea, că preoții văduvi, cari vor stărui să încheie o a doua căsătorie, nu vor face aceasta din motive de ordin tineresc, ci din motive, cari condiționează viața lor familiară, socială, morală, economică etc., ca să poată avea viață de om, binevăzut, moral pus în sfera mai înalte, care să-si poată împlini misiunea pastorală. Și aceste condițiuni le au de absolută necesitate ma ales preoții văduvi cu etatea trecută de 50 de ani. La Congresul pan-ortodox s'a pus în discuție etatea aceasta limitată, dar congresul a lăsat etatea nelimitată în seama fie-cărui Sinod, în parte. Mizeriile preoților văduvi încep cu adevărat chiar dela vârsta de 50 de ani în sus, când preotul începe a deveni trupeste mai slăbănog și când îl încunjură grijile și necazurile familiare.

Admitem, că la etate înaintată o căsătorie poate deveni și nefericită pentru un preot văduv. Dar cazuri de aceste provin numai foarte sporadic în biserică noastră știut fiind, că preotul văduv, care va încheia o căsătorie nouă cu bărbat luminat și 'n vârstă nici întru 'n caz nu-si va alege o soție cu morală dubioasă, ci una care să corespundă stării sale și care să aibă o vârstă proporțională cu a sa. Bine înțeles, că de altcum nici Episcopul eparhial nu i-ar da deslegare la o căsătorie necorespunzătoare. De exemplu: 1. Un preot în vârstă de 55—60 de ani, văduv de 10 ani cu 5 copii, ca păstor sufletesc s'a văzut silit să-si ia în casă o femeie văduvă din familie bună spre a purta gospodăria și a-i crește copiii. Femeia a primit această

misiune cu condiția, ca să o ia în căsătorie îndată-ce va fi aceasta admisibilă.

Prin noua dispoziție preotul ajunge într-o situație foarte penibilă.

Alt caz: Un preot văduv de 52 de ani, bolnăvicios, desi fără copii, dar foarte necăjit, ramas văduv de 15 ani, trăește mizerabil, a avut un cârd de servitoare, cari profitând de slăbiciunile lui, i-au ruinat toată gospodăria fiind jefuit și prădat fără ajutor, a rămas sărac lipit pământului. În sârșit și-a aflat un suflet de femeie bine situată, care ar fi aplicată să-l ia sub îngrijirea sa. Această femeie de 48 de ani poartă grijă de gospodăria și de persoana văduvului așa că toate i se refac și preotul răsufă mai ușor. Preotul cunoscând în îngrijitoarea sa o tovarăse bună, se hotărăște să se căsătorească cu ea. Văzând însă că aceasta i se face imposibil ea părăsește casa preotului.

Preotul văduv recade iar în mizerie și boală și ajunge iar pe mâna servitoarelor.

Aceste pilde sunt dovezi cari pretind, ca vârsta preotului văduv, care voește să se recăsătorească, să nu fie limitată numai la 50 de ani, ci să se lase în seama Episcopului eparhial, ca acesta să judece și să hotărască din caz în caz întru cât se poate da deslegare de recăsătorire preotului văduv.

E adevărat, că s'epot întâmpla cazuri, când soțiile preoților văduvi recăsătoriți să nu corăspundă. Aceste vor fi însă foarte puține și se vor putea reglementa.

O preoteasă cultă, însă este un mare sprijin al preotului, căci este privită de popor ca o mamă bună, înțeleaptă și grijitoare.

Deci și din punctul de vedere practic rezultă necesitatea recăsătoririi preoților, dar fără să i se limiteze cui-va vârsta numai la 50 de ani.

Spre a delătura asadară toate mizeriile și calamitățile preoților văduvi privitor la recăsătorire, propunem umila noastră părere, ca Sf. Sinod să binevoiască a sancționa admisibilitatea preoților văduvi la recăsătorire *tără limitarea etății* analog cu hotărârile Consiliului pan-ortodox din Constantinopole și să lase toate celelalte formalități în grija Episcopului eparhial din fie-care eparhie. Iar pentru cazul, când un preot văduv petent la recăsătorire din anumite considerări ar fi respins și neaprobat de Episcopul eparhial, preotului văduv să-i fie îngăduit a înainta apel Sf. Sinod, care ar decide definitiv în chestie.

În felul acesta sperăm a fi definitiv soluționată problema „Recăsătoririi preoților“ în mod favorabil și deplin satisfăcător pentru întreaga preoțime ortodoxă din România.

Chestia aceasta a fost regulată definitiv la Greci, Bulgari, apoi la Sârbi, cari au admis recăsătorirea în Sinodul din Karlowitz din 1922, Rușii au fost și mai radicali, admitând și căsătoria monahilor. Precum anunță un jurnal din Ucraina, au fost recăsătoriți în Rusia 2 episcopi și câte-va sute de preoți văduvi.

În numele preoțimei ortodoxe văduve din România cu umiilnță propunem deci Sfântului Sinod soluția următoare:

1. Având în vedere evoluția vremii și necesitățile referințelor actuale, Sf. Sinod desleagă preoțimea ortodoxă văduvită de impedimentul canonic spre a se putea recăsători;

2. Recăsătorirea la preoți este și rămâne voluntară;

3. Episcopul eparhial este autorizat a oferi dispensele necesare după buna sa chibzuială pe tențiilor. Ultima instanță este Sf. Sinod.

4. Săvârșirea Sf. taine a cununiei la preoții văduvi se va face fără alaiu și fără sgomot.

5. Preoților recăsătoriți deja în mod clandestin li se recunoaste căsătoria lor de validă, dacă s'a încheiat în condițiile legii impuse de stat și de biserică.

6. Preoții demisionați sau eliminați din serviciul bisericesc din cauza recăsătoririi lor se rehabilitează.

7. Contravenienții acestor orinduirii se vor pedepsi cu asprime.

8. Aceasta deslegare canonică se dă numai pentru preoțimea ortodoxă din România-Mare și se va aduce la cunoștința bisericilor surori orientale prin circulară oficială: „Consensus ecclesiae dispensae“ sancționându-se la proximalul Sinod ecumenic.

Aceste le aduc la cunoștința Sfântului Sinod în numele preoților văduvi în mod informativ ca doleanțele preoților văduvi cu umilita rugămintă, ca Sf. Sinod să binevoiască a aprecia motivele noastre și să dea acestei chestiuni soluția cea mai bună în favorul acestei preoțimi.

DIMITRIE POPOVICI

Vice-Președintele Comitetului Central al preoților văduvi și paroh ort. rom. în Poiana Stampei (Bucovina).

Un preot orb

Una dintre cele mai mari comune bisericești din Londra s'a ales zilele trecute de păstor suflătesc un preot orb cu numele Georg Whittleton. Acest preot care în cercurile teologice din Londra se bucură de-un bun renume ca propagator al bibliei, a venit orb pe lume. A fost copilul unor țărani săraci; învățătorul satului observând că băiatul e foarte destept l-a trimis în vârsta de 14 ani la o școală de orbi din Norwood. Aici tânărul Whittleton a dovedit o atât de mare sârguință și rezistență încât directorul școlii a hotărât să lase pe băiat să studieze la Universitate. Studentul orb se dedică mai întâi științelor juridice, le schimbă însă în curând cu studiul teologiei. L-se dete un alt student ca tovarăș de studiu, care îi cetia colegului său orb cărțile ce nu existau în scrisul orbilor înlesnindu-i totodată completarea studiilor.

Whittleton s'a dovedit mai târziu un predicator excelent. În biserica acelei comune ce l-a ales acum s'o păstorească, preotul orb ține predici de mai mulți ani de zile. Preoteasa e tot odată și secretara lui care-i aranjează lucrările în scris, ce orbul nu le poate aranja. Când s'a început activitatea în noua sa comună bisericească, își comandă o hartă geografică plastică a împrejurimilor bisericii și studiind harta aceasta a isbutit în câteva zile deja să se orienteze singur, fără ajutorul nimănui, atât în biserică cât și în vecinătatea acesteia. „Patria“.

COMUNICĂRI

Nr. 2400. — Din partea Direcțiunea regiunii XI sanitare din Cluj primim circulara Nr. 3924 din a. c. asupra căreia atragem atenția preoților noștri:

„Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar, ținând seama de ravagiile ce le fac în rândurile poporului boalele venerice, a decis a organiza o combatere cât mai întinsă a acestor boli. Mai ales sifilisul este cea boală, care este într'un mod îngrijitor răspândită în masele populațiunii, și a cărei combatere este mai necesară. Cunoaștem doar urmările acestei boli, cari ating nu numai pe bolnavul în prezent, ci — în caz de netratare și pe urmașii bolnavului.

Cunoaștem însă și mentalitatea poporului în

legătură cu aceste boli pe care le numeste boli lumesti s'au boli rușinoase și caută din cauza pudoarei să le ascundă. Vedem deci în ce grea situație se află organele sanitare în combaterea acestei boli. Și aici este ajutorul ce îl pot da organele noastre bisericești. Ținerea unor predici poporului, prin care se va arăta importanța sănătății în general — evitându-se de a se vorbi de bolile venerice — și în cari se va povătuși poporul să asculte sfatul medicului. În caz de boală să se prezinte la tratament și să aibă încrederea cea mai mare în medic, care este menit a se îngriji de sănătatea lui. Se va arăta în aceste conferințe, că vor veni medicii în comune, cari vor da sfaturi poporului și vor ținea și ei conferințe la rândul lor. Se va arăta, că astfel de conferințe se vor ținea în întreaga țară.

Veți binevoi a atrage atențiunea preoților, cari vor ținea astel de predici, să evite a vorbi de sifilis, boli venerice, de tratamentul lor și în general de chestiuni medicale, rănănând ca aceste să cadă în sarcina domnilor medici.

Credem că veți binevoi a da tot concursul în ce privește realizarea combaterii acestei flagel“.

* * *

Consistor plenar. — Marți în 8 Aprilie a ținut consistorul nostru sedință plenară, la care au luat parte un număr însemnat dintre membri externi ai Consistorului. S'au desbătut rapoartele pentru sinodul eparhial, proiectul de statute pentru fondul de pensuni, chestiunea catedralei, a seminarului și alte chestiuni importante pentru înaintarea eparhiei noastre.

* * *

Colegiul preoțesc și conferința preotească din tractul Unguraș. S'a ținut în parohia centrală Hida. — Colegiului ia premers Liturghia înainte sfințită, celebrată în biserică cu predica instructivă a duhovnicului tractual Gavril Cureau despre însemnătatea mărturisirii. Preoțiimea imediat după terminarea serviciului divin s'a mărturisit. Intrunindu-se apoi în localul școlii primare de stat în colegiu preoțesc, s'a făcut alegerea deputatului din cler pentru sinodul diecezan pe ciclul 1924—1926, alegându-se cu totalitatea voturilor Protopopul tractual Ioil Ghiurițan.

Terminându-se agendele colegiului s'a format colegiul în conferință tractuală pentru a se pronunța asupra Proiectului statutelor fondului

de penzii. Cu studierea cauzei a fost încredințat Cornel Georgea, paroh în Rachis, care s'a prezentat cu un temeinic raport în cauză. Conferința a primit dezideratele raportorului, cari s'au înaintat Venerabilului Consistoriu.

ȘTIRI

Călătoria Suveranilor în străinătate. Familia noastră regală a plecat Duminecă, în 6 Aprilie a. c., din gara de nord, a trecut prin Timisoara, și a urmat pe ruta Bled-Laibach, de acolo pe la Innsbruck, apoi prin Elveția au intrat în Franța. În Strasburg, unde înalt comisar e generalul Berthelot, MM. LL. au stat o zi. La Paris au fost salutați de președintele republicii, guvern și corpul diplomatic. După vizita făcută președintelui la Elisée, Suveranii vor depune o coroană pe morinântul soldatului necunoscut. În 13 Aprilie MM. LL. părăsesc Parisul, Regina va merge la Nizza, Regele la Biaritz. În 30 Aprilie sosire la Madrid, unde vor sta oficial 2 zile, iar timp de 5-6 zile vor călători incognito prin Spania. Din Madrid Suveranii vor pleca spre Bruxelles, apoi la Londra. Aici vor sosi în 12 Maiu. Vizita durează trei zile; în 15 Maiu plecare spre Paris, iar în 21 Maiu întoarcere în țară.

* * *

Știre personală. P. S. S. episcopul nostru Nicolae s'a întors Vineri dela București, unde a rezolvat mai multe chestiuni ale eparhiei noastre.

* * *

D-1 general N. Petala din Cluj a fost numit inspector general al armatei pentru corpurile de armată din regiunile VII și VIII, ținuturile din Ardeal și Bănat. În locul dânsului a fost numit comandant, al Corpului VI de armată în Cluj generalul Dănilă Pop.

* * *

Patriarhal din Constantinopol. În urma recentelor evenimente, ce au adus exilarea califului, s'a produs un puternic cuernit pentru desființarea patriarhatului, acestui cămin central al ortodoxiei. Majoritatea ziarelor turcesti se ridică în potruiva „anomaliei situației actuale care mai îngăduie unui patriarh grec să subsiste la Constantinopol, pe când califul a fost desființat și șeful credincioșilor a fost expulzat”.

La conferința de la Lausanne, delegația turcă ceruse expulzarea șefului bisericii ortodoxe și numai în urma insistenței aliaților și prin obținerea de concesii în alte chestiuni, turcii au renunțat atunci la această pretenție. Acum s'au ridicat cu toată energia împotriva patriarhatului. Turcii sunt ajutați și de preotul Papa Eftimie din Anatolia care voește să pună bază unei biserici noi turco-ortodoxă. În situația aceasta trebuie guvernul turcesc desbata chestiunea desființării definitive.

* * *

În ce an suntem? Profesorul David Sien din America se ocupă cu anul noșterii lui Hristos și sustine că Mântuitorul s'a născut cu un an înaintea morții lui Irod. Acesta a murit în anul 750 dela întemeierea Romei și nu la 752. Isus s'a născut deci la 751, prin urmare avem acum anul 1927 nu 1924.

* * *

În chestia alcoolismului. Comisia administrativă a județului Turda Arieș a decis să pornească o luptă aprigă contra alcoolismului pe sate.

S'au luat cele mai severe dispoziții în ce privește orele de închidere, s'au luat măsuri pentru revizuirea brevetelor cam și pentru un mai sever control sanitar și igienic. Face apel la sprijinul marelui public, în special a preoțimii și învățătorimii. Acest sprijin îl pot da intelectualii noștri de pe sate, controlând executarea măsurilor luate și intervenind pentru o cât mai severă aplicare a dispozițiilor luate.

* * *

Fabrica de piele, Renner & Comp. din Cluj, înregistrează pe anul 1923 un profit curat de 17.077.495 de lei, ceea ce înseamnă un câștig de 43 la sută după capitalul de 40 de milioane al întreprinderii. Nu-i mirare deci că ghetetele și pielea nu dau semne de ieftinire.

* * *

Chestia Basarabiei. Cu ocazia tratativeilor pornite la Viena zilele trecute cu Rusia, acestia au pretins plebiscit, în chestia apartinerii Basarabiei, nevoind să recunoască hotărârea Sfatului Național al basarabenilor, cari au hotărât alipirea Basarabiei la România, alipire care a fost sancționată prin tratatul de pace și recunoscută și de către alte țări, între cari Anglia, Franța etc.

Basarabenii, pentru a arăta, că alipirea Basarabiei s'a făcut în urma hotărârei lor, au cău-

tat să protesteze în întruniri publice contra pretențiilor absurde ale rusilor, pronunțându-se contra plebiscitului al doilea.

Intrunirile cari au avut loc în toate orasele basarabene, au fost foarte impozante și documentative.

Miercuri s'a ținut un mare meeting în Chișinău la care au participat delegați din toată țara.

* * *

România și Japonia. În 3 Aprilie a sosit la București prințul moștenitor Naruhiko al Japoniei. Acestei vizite i se dă o importanță deosebită, fiindcă e premergătoare unei apropieri româno-japoneze. În timpul vizitei prințului la noi, se așteaptă în Japonia să voteze recunoașterea alipirii Basarabiei la România. Se mai ținteste apoi, ca prin o apropiere româno-japoneză, să se așeze Rusia între două fronturi. După cum se știe, Japonia a fost mai totdeauna în legături puțin prietenesti cu Rusia.

Prințului i s'a făcut o splendidă primire în București.

* * *

Profesor la universitate. Ministerul Instrucției publice, în conformitate cu dispozițiunile art. 80 din legea învățământului superior, concurs pentru postul de profesor la facultatea de filosofie și litere din Cluj, catedra de „istoria universală“.

Candidații doritori a ocupa această catedră prin concurs vor înainta ministerului în termen de două luni cererile lor însoțite de un memoriu asupra titlurilor și lucrărilor lor științifice.

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaudu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhaudu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 250 Lei
5. Analele Asociației „A. Saguna“ II, și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei

6. Invățăminte cu icoane (12 cărți poștale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupas — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericii de Dr. I. Lupas — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. Memoriile Arhiepiscopului și Mitropolitului Andrei Saguna 25.— Lei
11. „Pentru neam și lege“, predică împotriva sectarilor de Dr. G. Comșa — — — — — 35.— Lei
12. „Istoria Românilor“ de Di. Ion Lupas — — — — — 50.— Lei
13. „Problema educației sexelor“ — 8.— Lei
14. „Femeia“ de Dr. C. Stanca — — 20.— Lei
15. Regule de drept și de morală scoase din Sfânta Scriptură de M. Dupin trad. de M. W. Pacu — — — — — 35.— Lei

Tipografia și Librăria Diecezană ARAD

Extras din catalog 4-5

- Potir*, cu pedestal din bronz, paharul din argint aurit à 1500.— și 2200.—; din argint curat și aurit à 7500.— și 8000.— Lei.
- Linguriță* la sf. cuminecătură din argint à 450.— din bronz aurit à 200.— Lei.
- Disc* din bronz aurit à 150.— Lei, din argint aurit 1000.— Lei.
- Copie* cu ascuțis de oțel à 260.— Lei.
- Cutie* pentru sf. cuminecătură la bolnavi, din bronz argintat 2000.— Lei.
- Cutie* pentru mir, burete, foarfeci, la sf. botez, din bronz argintat 2000.— Lei.
- Cuțitaș* pentru miruit, 120.— Lei.
- Candele* de argint de China sau Alpaça à 550.— și 800.— Lei.
- Cădelnițe* după ritul ortodox din bronz argintat à 1000.— și 1500.— Lei.
- Cruci pe altar*, sau portative, din lemn frumos lucrat à 50.— Lei, din argint de China, cu Domnul Christos gravat în cruce și cu decoruri, bucată à 1400.—, iar din bronz argintat 550.— Lei.
- Litier* din argint de China à 3500.— și 4500.— Lei.

- Tavă* pentru anaforă, dela 400.— Lei în sus.
Burete presat (pentru antinis) à 15.— Lei.
Uneliile de bronz pentru prapori, 600.— Lei.
Cruce pentru molitvelnic din argint de China 500.— Lei, iar din aramă argintat à 180.— Lei.
Steluță din bronz aurit 150.— Lei, iar din argint aurit 280.— Lei.
Pristornic (sigil pentru sfințele prescuri) din lemn de teiu, bucata 25.— Lei.
Cană pentru încălzit apa (pentru căldură - teplota) din bronz argintat, 80.— și 100.— Lei.
Vase pentru apă și vin cu tavă din bronz argintat 1400.— Lei.
Vase de sticlă pentru apă și vin, cu tavă din zink, cu 150.— Lei, iar cu tavă de cristal 230.— Lei.
Vas pentru miruit din bronz argintat, provăzut cu cuțitas à 550.— Lei.
Ornate (odăjdii) bisericești în toate execuțiile dela 4500.— Lei în sus. La cerere servim modele.
Stihare pentru preoți, din giolgi (pânză albă) dela 800.— Lei în sus; din brocat după înțelegere.
Prapori în toate mărimile și culorile dorite, bucata dela 2500.— Lei în sus. La cerere servim modele.
Acoperitoare pentru analogion (Tetrapod) din brocat, plîis, mătase, dela 1000.— Lei în sus.
Perdea la ușile împărătești. Prețul după material (plîis, catifea, brocat, damast) și după mărime.
Chivot, Ripizi de lemn, *Fesnice*.
Potcapii din catifea à 150.— Lei.
Brâne preotesti în toate culorile à 600.— Lei metrul.
Prâznicare, execuție foarte frumoasă, pictate pe lemn de teiu, sau pe tinichea cu 150.— Lei.
Clopoțele pentru altar dela 400.— Lei în sus.
Icoane sfinte pictate în oleu pe pânză în ori-ce mărime.
Mormântul Domnului pictat pe pânză frumos și montat, dela 1500.— Lei în sus.
Stihare pentru ministranți, din giolgi, dela 400.— Lei în sus, iar din brocat după înțelegere.
Căciuli pentru preoți dela 150.— Lei în sus.

P. O. public este rugat, să-și facă comanda de sărbători cât se poate de timpuriu. Comanda făcută în timpul ultim, eventual nu ajung la vreme.

Nr. 141—924.

3—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh al doilea, dela biserica „Sfântul Nicolae” din Câmpeni, subsemnatul oficiu în conțelegere cu comitetul parohial escrie concurs.

Reflectanții își vor înainta cererile, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu, în termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renasterea”; și se vor prezenta înaintea credincioșilor spre a-și arătat desteritatea în cântări, în cuvântări bisericești, eventual și în celebrarea serviciilor divine.

Dela reflectanți să recere cualificatia pentru parohiile de clasa primă.

Venitele preotești sunt cele fasonate în coala B, pentru întregirea dela stat.

Până la 1 August a. c. jumătate din venitele stolari se dau preotesei văduve.

Oficiul protopresbiteral ort. român.

Câmpeni, 4/17 Martie 1924.

IOSIF GOMBOS

protopresbiter

Imprimare Oficiale

In atențiunea oficiilor protopopești și parohiale

Toate imprimatele pentru încheierea socotelilor bisericești și școlare, blanchete pentru rapoarte oficiale, precum și orice fel de rechisite de birou se află deposite și se pot comanda cu prețuri convenabile dela

LIBRĂRIA

„Cartea Românească” S. A.

Sucursala CLUJ, Piața Unirii Nr. 7.

Expediția se face cu ramburs.